

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Magiarisarea.

De mult am spus-o noi la locul acesta, că în statul nostru se lucră după un plan mare la contruirea naționalităților în rassa maghiară.

La început se lucră sub mască, și lumea se gena să mărturisască scopul final al politice maghiare.

Se mai ținea ceva și la opiniunea publică afară din Ungaria, și se dicea că fiecare pôte să se desvôle după firea sa aici la noi, numai să adereze la idea de stat maghiar.

Până acuma se lucră pe ascuns, și vecinic se făcea provocare la legea de naționalități făcută la 1868, care lege în liberalismul seu asigură naționalităților validitatea pe toate terenele.

Cu aceste drepturi asigurate nouă pe hârtie se cășia în fața opiniunei publice, de câte ori era vorba de a prezenta starea noastră de aici cu raiul fericirii pământesci.

În mileniul trecut acesta a fost tactica, și ea a prins în multe locuri.

Dovadă influența tot mai mare, ce o are Ungaria în conducerea monarchiei, dovadă trecerea elementului unguresc și ungrurit în fața factorilor, cari susțin tripla alianță, dovadă mai eclatantă manifestațiunile împăratului german când a vizitat pe Maiestatea Sa monarhul nostru în capitala Budapesta.

Tactica acesta s'a schimbat în mileniul al doilea, și schimbarea atât e de radicală, încât acuma nici cereurile oficiale nu se mai sfiesc, ci oblupe față merg cu lucrările în realizarea planului celui mare.

Instrucțiunea publică a fost considerată până acuma ca cel mai priincios teren pentru ajungerea scopurilor urmărite cu punerea în lucrare a planului.

S'a maghiarisat instrucțiunea publică până și în școlele elementare, căci în cele din urmă acesta a fost scopul cu introducerea limbei magiare ca studiu obligat în școlele elementare.

Asemene s'a urmat și cu școlele medii, decretându-se și aici predominarea limbei maghiare, întru cât adevă nime nu pôte ocupa catedră la aceste școle, dacă nu are diplomă dela statul nostru, dacă nu cunoasce limba maghiară.

Paralel cu măsurile aceste a mers înființarea de școle unguresci prin locurile unde nemaghiarii locuiesc mai compact.

Școlele de stat paralel cu școlele confesiunilor au misiunea de a paralisa nobila influență a acestora, și a propaga pe o scară mai întinsa maghiarisarea.

A declarat ministru în parlament, o declară și de și presa și organele administrative, că trebuie făcute școle de stat pe acele locuri, unde elementele nemaghiare sunt în masse compacte.

Lucrarea și are cursul său acuma de 30 de ani.

În zilele din urmă în planul concentric al politicei din statul nostru s'a trecut la periferie mai largă.

Instrucțiunea face mai mari progrese în scopul maghiarisării, dacă învățătorii dela sate vor fi crescuți și ei încă de tineri în spiritul maghiarisului.

Acosta se va face atunci, când confesiunile nu vor mai avea institute preparandiale, în care să se crească viitorii învățători.

S'a pus deci în circulațiune devisa: să se maghiariseze institutele pedagogice.

Spre a i se da lucrului formă plausibilă, cestiunea s'a pus în mâna dascălilor, căci ei sunt competenți în ale pedagogiei.

În feriele de vară, anume îndată după facerea examenelor anuale, dascălii din țera noastră se întrunesc în congrese didactice spre a face sciință politică.

În loc de a discuta asupra modului, cum ar fi de a se delătura neajunsurile din școlele noastre de tot soiul, căci neajunsuri sunt cât frunză și erbă, dascălii nostri fac politică.

Congresele din vara acesta s'au ocupat cu reforma institutelor pedagogice.

Sub reformă se înțelege luarea preparandiilor din mâinile bisericilor și punerea lor în mâinile statului.

Cu alte cuvinte: să se magiariseze institutele, în cari se cresc dascălii poporului român.

Esită odată acesta din gura dascălilor, ea vine în colonele diarelor, căci la noi în țera presa este factorul cel mai puternic al acestui pericol curent.

Va urma de bună sémă ministrul de specialitate, care va prezenta proiectul de lege de mult accentuat de pressă, modificarea legii de instrucțiune dela 1868, care lege dă confesiunilor dreptul, de a-și cresce sucrescența cuviincioasă de dascăli.

Cestiunea acesta tocmai acuma se agită în presa noastră.

Ca lucrurile să mergă cu mai mare iutélă, și să aibă forță mai puternică vine consiliul de ministrii și dă un nou avânt cestiunei cu maghiarisarea.

Din înțelesul consiliului de ministri fiecare ministru de specialitate a dat îndrumări cum să se maghiariseze mai cu înlesnire numele amplotiaților de stat.

Până acuma era isolat în pressiuni de acest soi numai ministrul de comunațiune.

Ați toate resôrtele ministeriale s'au declarat oficial pentru acest curent.

Suntem mânați cu puterea vaporului în vârtej, bunul Dumnezeu scie cum se va mai evita catastrofa.

Dotațiunea clerului și protestanții. Protopopiatul protestant al Arad-Bichișului s'a întrunit în 5 Iuliu n. a. c. în ședință ordinară la Békés-Csaba. Acastă corporațiune s'a ocupat și cu dotațiunea clerului în urma unei propunerii venite din partea forului bisericesc, de cuprinsul ca să se respingă primirea întregirii salariului din viștieria statului, deoarece proiectul de lege vatămă adânc autoritatea bisericeii și nu corespunde spiritalității art. de lege

XXII din 1848. Presidiul la avut secretariul ministerial Zsilinsky Mihail, care atât în cuvântul de deschidere cât și în șirul discuțiunii a combătut propunerea insistând să se primescă ajutoriul, care va duce biserica la înflorire.

Asupra obiectului sa încins o discuțiune vie și în urmă propunerea a fost respinsă cu majoritate de voturi.

Dotațiunea clerului.

Îbănști, la 9/21 Iunie, 1898.

Peste puțin timp vom avea înaintea noastră deja sancționată legea despre întregirea venetelor preoțesci. Ca de comun, faptul, precum a fost contemplat în creerii guvernului, așa a trecut aproape nemodificat prin torurile legislative. Pe noi, ci tăute sunt în hatral calvinilor, în mâinile cărora stau frânele guvernării țerei astăzi, începând cu Tisza, papa calvinilor.

Două, trei percente din preoțimea noastră dora nu vor cădea sub acesta lege; dovadă, cumcă marea majoritate se luptă pentru esistența a unu venit parochial ca mult mai mic decât puținul contemplat de lege, ba chiar adeseori ridicol.

Toți funcționarii comunali, comitatensi, de stat, dela administrație, judecătoria cu cualificațiune nu egală, ci de multe ori sub cea a unui preot, începând dela scriitorul notarial, normalist, să bucură de salarii amăsurați poziției lor, putându-și mulțami fie-care esigențele. Chiar dotațiunea contemplată de cătră stat nu ajunge la salariul unui diurnist, mai ales așa a preoților cu pregătire sub 8 cl. gimn. Și ore nu e vrednic și preotul de o sôrte mai bună, să aibă numai datorințe, nu și remunerație.

Timunerație s'au schimbat forțe. Dacă nu tocmai de mult preotul, fără a detrage pôte autorității lui, putea să umble îmbrăcat țărănesc cu cioreci și suman, ba chiar și înaintea forurilor străine să prezenta astfel, astăzi urmând așa ar fi luat peste picior, ba hulit și desprețuit. Numai nația nepricepută mai susține, cumcă „cum a trăit moșul și tata, voi trăi și eu”, dar nu nimeresce ci să înșală și păgubesc, deci dacă tempora mutantur, trebuie et nos in illis. Ci să nu le luăm străinilor în nume de rău, căci și poporul

FOIȚA.

La mormântul Marelui Andreiu.

16 Iunie v. 1898.

Sub bolta cerului clară, — cupolă de templu sfânt,
Impregiurul unei cripte, ce servește drept altar,
Archiereii cu cârja 'n mână și preoți cu popor mult
Au venit slujbă să țină ați — în sat la Resinar.

Jertfă sfântă să jertfescă, ei cu toții au venit:
Un prinos, ce în iubire și durere-i plămădit,
De un nēm întreg, ce astăzi, cu smerenie, cucernic

Il aduce pe mormântul Păstorului lui prea vrednic!

Și cântare de mărire I-aduce mulțimea întrégă;
Psalmi de laudă I-i cântăpreoții și Archiereii

Ear din miile de glasuri, pe de-asupra se închegă
Ca suspin esit din suflet, numai glasul de: Andrei!

Andrei!... Tremură vėzduhul și ca de-un vifor tresaltă!
Și vibrând glasul îl sue, pân' la bolta cea înaltă,
Ce mai luminos s'aprinde în văpae ca foc..
— Dar de ce de-odat' mulțimea, din cântare stă pe loc?!

O! priviți, vedenie sfântă!..... Prin fum de tămăe des,
Ce se 'nalță pe asupra de mormântul plin cu flori:

Cel chemat, — Andrei aievea, ce luminos s'a ales
Imbrobodit în splendorea, cea vėdută pe Tabor!

Ca 'n estaz mulțimea țință Il privesce stând în loc...

Dor tresare, când la față ea Il vede-asa de crunt

Și 'n vėzduh, cu al Lui deget scriind slove ca de toc,
(Ce vederilor s'arată, ca 'n Vavilon mai de mult:)

— „V'am dat Pacea moștenire; Dragostea v'am pus-o lege“
„In cėsul, când mórtea, glasul a venit, ca să mi-l lege“
„Păstrați scumpa-mi moștenire, — legea sântă o 'mpliniți“.

„Dacă vreți, cu vrednicie, fii mei iubiți să fiți“!

O clipă!... Vedenia sfântă, slovele și fumul pier

Fără urmă, șterse tóte, de un vėnt ușor și lin,
Ear mulțimea 'nmărmurită, glas aude chiar din ceriu,

Ce sunând, ca și un tunet, puternic rostesc: Amin!

„Magyar Állam“:

Șaguna și

Purgatoriul.

Un scurt răspuns dogmatic

de

Gavriil Hango,

preot ort. rom.

(Urmare.)

Până când omul în viața sa de pe pământ se pôte curăți de păcate ca astfel să scape de pedepsa cea vecinică de dincolo de mormânt după judecata ultimă prin îndurarea lui Dđeu și conlucrarea sa, — pe atunci după mórte până la înviere, cu excepțiunea celor morți în păcate comise contra Duchului Sânt, se pôte curăți numai prin grația divină și conlucrarea bisericiei, căci el dincolo de mormânt se pôte numai ruga lui Dđeu de morment sine și pentru alții în sufletul său, dar nu pôte sėvėrși nici o faptă reală-fisică, fiindu-i trupul risipit în pământ, ca astfel să-și îndrepteze viața sa de pe pământ.

Tot atât de nedrept se provocă rom-catolicilor pentru justificarea Purgatoriului lor

nostru, ori cât de umilit, dar se sfîșește cu un preot, ce nu se prezintă amîsurat rangului său, și se dau casuri când credincioșii înșiși au făcut atari observări, ba imputări parochiului lor.

Și încă a te îmbrăca și nutri nu este lege, cum se le faci, de unde nația are piscătorea icală despre cel lipsit, bunăoară despre călătorul pe jos din necesitate: „cine n'are cal (căruță) legea îl îngăduie a merge și pe jos. Dar dacă preotul are familie, ce aci e în genere, ore ce se crescă din pruncii săi? De ar fi cei mai talentați, vor trebui să studieze până la o anumită clasă și apoi întimpinând spese mari, cu lacrimi în ochi se părăsesc pe colegii lor și se dedice unor carieri de jos, pôte tocmai economiei, căci părinții lor preoți, pelângă totă sirguința și cruțarea, trăgându-și bucată dela gură, nu pot satisface, trebuințelor școlii și ele astăzi fôrte ridicate. La generația mai veche vedeai studenți de cl. 8 gimnasială cu ciôreci și roc de pănură, ađi nu-i cunosci din profesori.

Lăsând la o parte celalalte necasuri ale preotului, carele pentru a se susține pe sine și familia, lucră și asudă alătura cu țărănul, ne întrebăm ore, aceste motive umane au servit de îndemn și legislatorilor nostrii la aducerea acestei legi. Nu tocmai de dragul preoției române gr.-or. au dat viața acestei legi. Preste acêsta, cumcã așa e, trecem și ne întrebăm erăși, ore biserica noastră primoloco și în măsură mai mare avisată dotațiunei, primi-va acêsta întregire a venitelor dela stat sêu nu? Ușor de întrebă, dar de două ori anevoie de răspuns. Și dacă nu, ce mijlôce va lua pentru ameliorarea sorței preoției? care amănare nu asceaptă, căci i-a sosit ceasul ultim de resolvire.

Incă deodată cu votarea legilor politico-bisericesci poreclite, prin cari ađi constatăm că s'a prescurtat mult preoția în venitele sale, s'au făcut multe combinațiuni și s'au propus multe chipuri de îmbunătățire a venitelor preotului. Acelea sustau și astăzi, dar nu sciu mai nicăiri se se fi urmat și făcut ceva. Așa se propuse, unde e posibil, rumperea unei părți din teritoriul biserice și anexarea la porțiunea canonică — s'ar putea esecuta pe alocurea unde biserica dispune de atari pămînturi—sau destinarea unei părți din venitul biserice spre salarisarea preotului — s'ar putea efectui în mai puține locuri. Contragerea parochiilor — după mine — ar fi lucru întristător, căci credincioșii trebuie să se înmulțască nu să scaldă, ergo se se înfințeze parochii nouă și nu desfințeze cele existente. Dacă câteva casuri ar fi posibile și decontragereacea e curat escepțiune și cu de atari nu ne ferim.

Ba cineva propuse chiar reducerea membrilor din consistor, pentru a se cruța osumuliță ôrecare pe sama preoției; — picur în mare, ar fi acêsta, și în viață vedem tocmai contrariul întâmplându-se. Asesorii consistoriali spre bucuria noastră se înmulțesc, și natural așa trebuie să se întempe, căci credin-

cioșii și cu ei agendele se sporesc mereu și la tôte forurile, bunăoară administrative, judecătorești etc. întruna se înmulțesc por-turile. Numai noi se regresăm?

Cel mai important mijloc de a sări și în ajutorul preoției slab dotate, a fost adus în legătură cu ridicarea sidoxiei la 1 coronă de familie, conclud votat încă în sesiunea sinodală din a. 1896. Las, cumcã acest conclud privește primo loco pe prote-presbiteri.

Multe s'au đis despre sidoxie și totuși preapuin. Era ușor înainte a încassa de pe credinciosul și cel mai sărac 10; nu e tot una 50, ceace e aprôpe ecivalent cu birul preotului. Au dora o ferdelă de cucuz adus tòmna neuscat, și acela de multe ori din ciuruiturile jertfei lui Cain, valoréză în termin mediu mai mult de 50 cr. Apoi totuși, de bune, de rele, țărănul își plătesce urechia. A încassa însă cei 50 anual dela celce crunt își adună hrana ăilnică pentru sine și prunci, va trebui multă stăruință acum în timpul materialismului, socialismului, și neconfesionalismului peste tot, de cari se ne ferescă Dđeu, se nu se încuibe și la poporul român.

Se va reflecta, cumcã alte confesiuni pun pe umerii credincioșilor sarcini mult mai mari și le suportă. Adevărat, dar sunt în stare materială mai fovorabilă, și dacă nu apoi asupra nici unei confesiuni dora nu atentéză proselitismul cu atăta rafinărie, ca la noi. Pentru preotul, căruia sôrtea i-a dat și uniți în comună, sidoxia va fi sabia lui Damocle. Deși s'a accentuat la aducerea acestui conclud, cumcã drepturi egale, recer și datorințe egale, experiența va dovedi, că o altă cheie era cu mult mai ducătoare la scop, și nici nu e ecuitabil ca cel din urmă econom sêu điler sărac să contribue alătura cu comerciantul din Brașov, cu un proprietar avut de pămînt etc. S. scriptură însăși pretinde dela fiecare numai amăsurat talantului sêu și nu în mod egal.

Mă mângâi cu speranța, că în multe comune bisericesci, sidoxia se va încassa totuși fără mari greutăți, căci poporul nostru e darnic și neșovăitor; mă tem însă, că în comunele mixte la încassarea sidoxiei vom ajunge în alternativa, sêu a abzice de încassare sêu de credincioși, căci ca lupii în codru stau la pândă proselitismul și propagatorii lui. Dar nazarenismul și neconfesionalismul, cari ici colea își arată capul.

Și totuși va trebui să se ajutore și sorții preotului, carele nici din puținul cel are nuși pôte încassa, decât mai numai pe jumătate, cu anevoie și după multă asceptare, dacă e vorba, ca în venitor să nu ne pierdem de tot surescena de preoți cualifica i, nededicându-se cu timpul tinerii acestei cariere, pentru care trebuie a munci gratuit. Și dora prelângă totă rêsplata în ceialaltă viață, nu se pôte pretinde ca cel ce studieză 6—8 clase gimnasiale să se aplice pe cariera preotescă ori cât de sublimă, când un învățător cu 3—4 cl. gimn. ajunge în condițiuni mai favorabile, dar apoi câte cariere nu-i stau des-

chise unui tinăr pregătit. Sau numai singur preotului e dat să obosescă la studiu, să speze și întrând în viața practică să obosescă dublu și să se sustină din al sêu, de ia mai rêmas ceva. Ar fi prea mare jertfă, dar durere așa e.

De unde se se ajutoreze preoția? Pe lângă sidoxie, care cu tôte greutățile mari tot va eși cu chiu cu vai, se mai încarei pe spatele credinciosului încă vre-o altă taxă, ar însemna a lucra to mai la subminarea biserice. Trăim grele timpuri, au trecut timpurile patriarchale, căci poporul afară de aceia ce e strict îndatorat nu ofere nici un ajutor preotului, ca mai de mult, decât pe alocure dora. Ba decând cu aducerea legilor politice bisericesci, nici pe jumătate nu mai capătă preotul, — carele e tot același în îndeplinirea chemării sale—jertfele și prinosele de mai înainte, înstrăinându-se poporul de cătră biserica, încuibându-se prin comune tot felul de matriculanți calvini, jidani și tot soiuri de lipitori streini de datinele și obiceiurile noastre, cari cu intențiune abat poporul dela simțul de jertfire patriarchal. A ne rđima numai pe popor nu putem, căci în genere e sărac, înglodat în detorii din cauza multor dări și nenumăratelor poveri, ce-l apasă ăilnic, dacă nu și din vina sa.

Primi-vom dar ofertul dela stat sêu nu? Răspunsul îl vom afla, dacă cumpănim, că mai mult ne dă statul, sêu mai mult ne ia în schimb. E recunoscut, că de timpuri biserica noastră a fost scutul și pavăza naționalității și limbei noastre. Ore primind ajutorul dela stat mai putea-vom apăra aceste scumpe odore. Singur preoția ne-a rêmas până acum independentă. Dacă putem spera și noi timpuri mai bune, căci a spera nu e înterdis prin legi, sêu dacă cu ôrecari mijlôce s'ar putea sări și în ajutorul preoției, ne-ar fi ușor a răspunde.

Dar tôte căile de ameliorare mai sus îndicate numai în parte alineză, dar nu duc la scop nici una. Preferi-vom a fi mai bine sêraci și independenți, eventual a ne mulțămii în viitor cu o preoție mai puțin cultă sêu ne apropiem de dona ferentes Danaidorum? Dar dacă și acêsta preoție cu timpul anevoie o vom putea-o recruta?

Fonduri în centru nu avem, cari acum, când ni-e mai amără limba în gură se ne pôtă ușura rêsufarea. Sărăcie peste tot.

Cu durere constatăm că nici acum, și mi e tēmă, că nici în venitor, stăpânitorii nostrii, amăsărându-se cu Isus, nu vor a schimba nici o iotă din lege în hatirul nostru.

E pusă în perspectivă eventualitatea convocării unui congres extraordinar pentru a se pronunța asupra primirei dotațiunei respective ameliorării dela stat, dar ar fi bine ca acesta se cunoscă vederile preoției.

niile ori pretinții lui depun datoria pentru el ori a fost agățiat.

Tot acest înțeles îl are și textul citat mai sus din Sânta Scriptură, dar în parte cu o însemnată deosebire, că adevărat omul prin sine însuși nu se pôte curăți de păcate dincolo de mormânt, ci numai prin grația divină și rugăciunile biserice.

Tot atât de fals se provocă rom.-catolicii la unii dintre Sântii Părinți ai biserice orientale, că aceia ar recunosc existența Purgatoriului, adevărat focului lor curățitoriu și a pedepselor reale, ce le-ar suferi acolo sufletele, cari nu merită muncile cele vecinice, dar nici fericirea raiului încă. Indesebi se provocă la Clemente al Alexandriei, la Ciril al Ierusalimului, la Efreim, la Gregoriu de Nanzianz, la Epiphani, la Ioan Chrysostom, la Theodoret și mai cu sēmă la Vasile cel Mare, despre care cel din urmă đic, că ar vorbi direct despre Purgatoriu, sêu despre focul curățitoriu, καθαρισμός, πῦρ καθαριστικόν, πῦρ καθάρσιον, și cel dintău, care s'ar fi folosit espres de acêsta numire.

(Va urma).

Cine e mai competent să se pronunțe, ca cei pe cari îi dore. Ar fi consultat a se ordina de Sus convocarea sinodului protopresbiterale în tôte tractele, și respective chiar adunarea preoției întregi din tract, și aci se se desbată primirea ameliorării venitelor dela stat sêu nu. Conclusele laute se se supună spre opinare și definitivă hotărîre Măritului congres. Ori care ar fi decusul congresual îl vom respecta, și ne vom conforma.

S'ar putea admite acum dotațiunea dela stat protempore, până când fondurile noastre centrale cu acêști menițiune vor fi în stare să suporte ele înseși salarisarea respective ajutorarea preoției, căci atunci statul cu forța dora nu va împune dotarea și biserica pôte abđice de ea, când va voi. Er până atunci se lucrăm cu toții, ca cu tôte mijlôcele posibile se se sporescă fondurile centrale cu menirea salarisării, ca cât mai curând să ajungem în acea fericită condițiune.

Nu este putere lumescă, carea se se pôtă face stăpân peste conștiința și convingerea omului.

Nu sciu, ce mijlôce va lua și aplica Măritul congres față de acei preoți renitenți, cari contra eventualului concludul congresual luat față de neprimirea ameliorării dela stat totuși vor opta și primi dora aceea ameliorare, ceace s'a întemplat și cu ajutorul de 24 mii dela stat de până acum. Decis consistorial și sinodal a înterdis primirea lui de cătră preoți, și totuși căți nu l'au primit, fără a fi trași măcar la răspundere. Să nu devină de aci încolo disciplina mai laxă.

Cu concludul eventual al respingerei dotațiunei, va ajunge din nou în conflict biserica cu statul și cine cedeză, tot dăuna cel mai slab, deși pe partea lui e dreptatea. Deduc acêsta din casurile obvenite cu un anumit învățător, sêu doi, când învățătorul pentru cauze grave amovat din post dee autoritatea bisericescă, mic ce era de suflet, a cerut spriginul statului și acesta per nefas contra voinței biserice, l'a susținut mai departe în post. De aci đic, că cel mai slab cedeză, chiar cu dreptatea în mână. De nu am păți tot așa și în cazul nostru.

Provedința se ne îndrepteze pe calea cea mai bună, ca se nu ne căim.

Grigoriu Nicoră
preot gr.-or.

Trecerea Nestorienilor la Ortodoxism.*)

(Urmare și fine.)

Intocmai au subseris: Mitropolitul districtului Urmy, provincia Azerbeidjan Mar-Iona. Commetantul tuturor nestorienilor din Persia, mirza uzut Han Arsenion. Reprezentantul Mar-Simona, patriarchul tuturor nestorienilor, protoiereul Ursana Saroff Diacconul, Siro-Chaldeu de religiunea ortodoxă. Iacob Veniaminoff. Misionarul ortodox din districtul Urmy preotul Victor Sinadsky. Ajutătorul lui preotul parochiei Navruzului-Camarlin, districtului Erivan, Simon Alaveraneff și două sute trei-đeci și trei persoane însemnate clerici și mireni, locuitori al ocolului Nazlucia, districtul Urmy ce este în Persia.

Urmează sigilul pe original.

Anul 1897 Maiu 24 đi.

Târgul Suporgan — Persia.

Am dat loc acêstui însemnat comunicat, căci avem speranța, că va veni vremea, când astfel vor bate la ușa biserice ortodoxe și celelalte biserice eretice și cari s'au abătut dela învățăturile și instituțiunile creștinesci originale, precum cea papistașă, unită, luterană, calvină etc. Se înțelege, că ușa li-se va deschide numai lăpădându-se de învățăturile lor dogmatice contrare creștinismului adevărat, adevă învățăturilor dogmatice ale biserice ortodoxe, care nimic n'a adaus, nici a lăsat din învățăturile lui Iisus Christos bine satorite și esplicate prin cele 7 sinode ecumenice și prin sântii părinți ai acelor timpuri. Protestanții și catolicii vechi bat deja și ei de mult la ușa biserice ortodoxe, dar nu li-se pôte deschide până nu se vor lăpăda cu totul de erorile lor dogmatice și nu vor primi intocmai dogmele biserice ortodoxe; în chestiuni de cult și disciplină, conform naturii și culturai diferitelor popore,

*) Veđi Nr. 65 a. c.

la cuvintele ev. Math. V. 25—26: „Invo-esce-te cu pârșul tđu curênd, până esti pe cale cu dînsul, ca nu cumva se te dee judecatoriului, și judecatoriul se te dee servitoriului, și se te arunce în închisore. Adevăr đic ție, că nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și banul cel mai de pre urmă“, și la cuvintele ev. Luca, XII. 58—59 tot de acest cuprins.

Înțelesul acestor envinte este, că omul se pôte curăți pe sine de păcate prin grația divină și conlucrarea sa numai până când este în viață, aici prepămînt, iardincolo de mormânt (se înțelege, numai până la înviere) numai prin grația divină și rugăciunile biserice.

(De păcatele comise în contra Duchului Sânt, dincolo de mormânt nu se mai pôte curăți, iar dincoace de mormânt numai prin credință și fapte bune).

Cum așa?

Êtă cum.

Aici e vorba de a se îndrepta omul față de deapropole, căreia îi pôte da o satisfacție, căci și cel ce dă (culpașul) și cel ce primesce (vătămatură) nu dă din al sêu și nu primesce ce e al sêu, ci tôte din ale lui Dđeu („Ale Tale dintru ale

Tale, Ție aducênd de tôte și pentru tôte“). Acesta e înțelesul cuvîntului a plăti în textul acesta a Sântei Scripturi, o satisfacere față de deapropole; și dacă omul nu pôte da acêsta satisfacere până e în viață aici pe pămînt, o pôte da dincolo de mormânt, nu însă el, ci grația divină și rugăciunile biserice pentru el; acesta e banul cel mai de pre urmă din datoria lui (se înțelege, față de deapropole sêu).

Acêsta se pôte ilustra chiar cu o asemănare din viața acêsta. Dacă cineva e datoriu cuiva cu ceva și nu plătesce și astfel e amenințat cu dare în judecată, el pôte scăpa de acêsta judecată, dacă înainte de a merge înaintea judecatoriului se împacă cu pârșul sêu; iar dacă nu se împacă, e judecat și rămâne în închisore până când ori își plătesce (cu sila) datoria, ori dacă nu pôte se facă acêsta, pânăcând își împlinesce pedepsa; dar acêsta din urmă iarăși numai pentru îndreptarea vieții sale în viitoriu, căci pedepsa acêsta nici în sens omenesc nu se pôte considera ca o satisfacție propriu đisă căci prin acêsta cel vătămatură tot n'are despăgubit în sens real, ci numai în sens moral; mai pôte acusatul scăpa de acêsta datorie, dacă judecatoriul îl absolvă din motive binecuvîntate, ori dacă l'a judecat odată, dacă rude-

ce cuprind în sinul lor, li-se pot face concesiuni, dar în cestiuni de credință nu. Aici dicem și noi: non possumus.

În deosebi avem speranța, că geniul neamului nostru va lumina mintea și va mișca sufletul bărbaților conducători ai acelei fracțiuni din poporul nostru, care pentru un blid de linte, pentru favoruri materiale, s'a lăsat a fi sedus și a introdus prin această desbinarea în sinul poporului, alipindu-se de aceia, cari sunt totodată dușmanii intereselor noastre naționale. Oameni crescuți de mici de bărbați și dascăli, cari nici habar n'au de durerile neamului nostru, încercă — ce-i drept — a apropiia și grosul poporului cu inima de papistași nău dușmani; dar încercarea nu va prinde, cu atât mai vârtos, că pentru favorurile ce se ofer, se pretind mari jertfe pe contul naționalității credincioșilor uniți.

Ajuns la conștiința pericolului — credem — că va avea de dăș și poporul român o vorbă, două și acela de sigur nu va jertfi caracterul național al bisericii sale.

Voci de nemulțumire s'au ivit și se ivesc, mai ales din partea elementului laic mai independent.

Etă d. e. ce serie un tiner greco-catolic într-o broșură de curând apărută, apretind actul unației: „cu dogme nu și-au bătut capul strămoșii nostri și despre o biserică „singură mântuitoare“ nici habar n'aveau“.

„Deoarece mase monahii și celibii din Blaj s'au nisuit și se nisuesc fără răgaz, tot numai întracolo, ca să ne contrabandeze pe nesciute în ghiarele papistașilor, fiesce care laic și preot independent greco-unit, care are ochi să vadă și urechi să audă, se revoltă în inima sa în contra astorfel de machinațiuni.“

Apoi arătând, că între mirenii uniți și preoțimea dela sate de-oparte și între clerul din centru de altă parte există antagonism din această cauză, indică nemulțumirea bărbaților uniți „cu absolutismul infalibil pretins de interesele papistașismului“ și dorința lor de a avea o „biserică independentă, națională, precum este cea gr.-or.“

Cu un cuvânt un credincios al confesiunii uniute face actualilor ei conducători imputarea, că voiesc să ridice la atotputernicie spiritul catolicismului cosmopolit și se „proclameze pe toți uniți — fără de ai întreba măcar — de papistași“. Dar se cităm din cuvânt în cuvânt „Noi nu voim“ continuă el — „să fim trași pe sfâră pe nesciute! Sub masca ospitalității catolice se ved unghiile cosmopolitismului și printre sirele „Unirii“ pline de naționalism se străvede — pe lângă totă sirețenia stilistică celibescă — papistașismul.“

Apoi dă celor de la „Unirea“ sfatul dicend: „Mai bine ați face, dacă în genere ați înceta cu propaganda fidei, cu rețina de a vă câștiga proseliți și cu anatemsarea a tot ce nu este papistaș. Inzadar! Vechia confesiune a neamului românesc este cea orientală. E deci o intenționată și conștientă pervertire a adevărului, când vorbiți despre re-unire“.

Acăsta este o apreciere corectă a situațiunii, în care oameni crescuți în institute străine de noi aduc biserica uniată. Făcută această apretiare nu de un antagonist al bisericii uniute ci de un fiu, de un credincios al ei. De s'ar scula Șincai, Petru Maior și alți fii nemuritori ai acestei biserici, ar rămânea aumiți de inovațiunile introduse, și s'ar mira și de aceea, cum de istoricul Densușanu n'a putut crea un curent mai puternic contra popistașirii unei însemnate părți din poporul român.

Avem însă speranța, că cu timpul se vor înmulți aderenți vederilor espuse mai sus, și atunci interesele neamului vor cumpeni mai mult, ca infiltrarea intereselor papistașe.

Ajunși odată la această convingere mai lipsesce numai un paș și adevărata re-unire a fraților reslățiți va deveni un fapt împlinit.

Fie, ca geniul neamului se influențeze pentru cât mai curând apropiere a acelei zile epocale, — în care să ne bucurăm și să ne veselim cu toți, cântând din totă inima antifonul:

„Eată acum, ce e bun, sau ce e frumos, fără numai a locui frații împreună, că într-o dată a făgăduit Domnul viața de veci“.

Din Bucovina.

„Comitetul național“ din Bucovina a ținut luni, 4 Iulie, sub presidența dlui Modest cav. de Grigorcea, o conferință în care s'au primit următoarele rezoluțiuni:

I.

Comitetul partidului național român din Bucovina, întrunit în ședința sa din 5 Iulie a. c. n. aprobă pe deplin atitudinea deputaților români din camera imperială în decursul sesiunii actuale, relevând mai ales faptul, că pe lângă susținerea nealterată atât a programului național al partidului, cât și a programului partidelor autonomiste, coalizate în Dreapta parlamentară, au manifestat o rezonație plină de jertfe pentru salvarea parlamentarismului greu cercat și au făcut totul ce li-a stat în putință pentru facilitarea înjgheburii unei înțelegeri în situația dificilă, creată prin conflictul acut al celor două poame ale Boemiei.

II.

Comitetul național aprobă pe deplin atitudinea în Delegațiuni a dlui deputat baron George Vasilco, când prin abordarea chestiunii naționale a protestat în bineînțelesul interes al Monarhiei întregi contra abuzurilor de putere ale politicii ungare de stat, cari periclitează liniștea interioară și nesocotesc relațiile de bună vecinătate cu Regatul vecin român.

III.

Comitetul național regretă, că comitetul țării a procedat la recente numiri pentru spitalul țării într-un mod păgubitor intereselor populației române, numind un medic ordinar, care nu cunoște limba țării și a înțeles să iee măsurile necesare, ca acel post să fie ocupat cu un bărbat pe deplin corespunzător. Comitetul național este nemulțumit cu atitudinea observată de membrii români ai comitetului țării, prezenți la acea ședință și așteaptă, ca pentru viitor să se evite astfel de proceduri, apte a trezi adânci îngrijiri.

IV.

Comitetul național persistă necondiționat ca clasele paralele române, ce sunt a se înființa la gimnaziul de stat superior din Cernăuți, să fie curat românești și regretă, că unii din membri români ai consiliului școlar al țării nu s'au întrepus cu energia necesară pentru acest just postulat al națiunii române și așteaptă, ca membrii români ai consiliului școlar al țării să afirme în viitor lămurit și fără șovăire principiul național în toate afacerile aparținătoare competenței consiliului școlar al țării.

V.

Comitetul național în cunoștința importanței cestiunilor naționale, de la ordinea zilei consideră de absolut necesar a cere avizul poporului român și decide convocarea unei adunări naționale, însărcinând dirigența partidului cu convocarea, stabilirea zilei adunării, compunerea ordinei de zi și introducerea lucrărilor pregătitoare pentru această adunare.

Din România.

Sosirea Prinților Bulgariei. Mercuri la ora 5 și jumătate Principele Bulgariei Ferdinand și Principesa Luisa au sosit cu trenul regal la Sîndia.

Au fost primiți la gară de către MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. Regale. Au fost față ministrii țării și ministrul Turciei, d. V. A. Urechia, mai mulți generali și diferite persoane notabile.

Primirea a fost foarte cordială. Principei Bulgariei i s'au oferit mai multe buchete de flori de câmp.

După ce a fost prezentată Prinților persoanele aflate în sala de recepție, Suveranii s'au urcat în trăsură și au plecat la Castelel Peleş în ordinea următoare:

În prima trăsură M. S. Regina cu A. S. R. Principesa Bulgariei; în a doua trăsură M. S. Regele cu A. S. R. Principele Bulgariei, în a treia trăsură Principele și Principesa României; în a patra trăsură domnele de onoare, în a cincea trăsură d. Sturdza cu generalul Nicolae. În celelalte trăsură venea suita militară și civilă a M. S. Regelui și a A. S. R. Principelui Bulgariei.

* * *

În aceeași zi la orele 7 și jum. a avut loc la Sinaia un prânz la care au luat parte: d. D. A. Sturdza, Pherekyde, Stolojan generalul Berendeiu, I. I. Brătianu; generali: Pilat. Comăneanu, și Candiano; d-nii Al. Ghica, Mintchovith, prefectii poliției Capitalei și de Prahova și suitele; în total 36 persoane.

Majestatea Sa închinând un pahar, rostește următorul toast:

Toastul Regelui:

„Mulțumesc Alteței Văstre Regale din totă inima pentru a doua Sa vizită, care ne umple de o satisfacțiune cu atât mai mare, că avem bucuria a saluta astă dată în România pe Principesa Maria Luisa.“

„Prezența Altețelor Văstre Regale este o nouă dovadă de bunele raporturi care există atât de norocos între Statele Noștre.“

„În speranța că aceste raporturi se vor consolida încă mai mult, fac urările cele mai vii pentru fericirea Alteței Văstre Regale și a Augustei Sale Familii, precum și pentru prosperitatea țerei Sale.“

„Ridic paburul Meu în sănătatea AA. LL. RR. Principele și Principesa Bulgariei.“

Toastul este primit cu urale, iar muzica întonează imnul național bulgar.

A. S. R. Principele Bulgariei, mulțumind, răspunde cu următoarea cuvântare:

Toastul Pr. Bulgariei:

„Mulțumesc Maiestății Văstre pentru binevoitările și grațioasele Sale cuvinte.“

„Pentru Mine este o dulce satisfacțiune de a Mă regăsi pe lângă Majestatea Văstră, după un an abia conținut.“

„Bucuria Mea este cu atât mai mare, cu cât Mă regăsesc aci împreună cu Principesa Soția Mea, pe care nu putusem, spre marea Mea părere de rău, să O prezint M. S. Reginei în anul trecut.“

„Mulțumind Maiestății Văstre Care 'Mi procură din nou privilegiul să 'i afirm sentimente Mele de amicitie, și bucurându-Mă că relațiile noastre de vecinătate permit, odată mai mult, înfrățirea ambelor popore în persoanele Noștre, ridic paharul Meu în sănătatea Maiestății Văstre și a Reginei, în sănătatea Casei Regale a României și pentru propășirea și mărirea Națiunii române.“

„Hurrah!“

Cuvântarea este primită cu urale călduroase, iar muzica întonează imnul regal român.

După masă s'a făcut cele în salonul-maur, iar la orele 10, Maiestățile Lor și Altețele Lor Regale s'au retras în apartamentele Lor particulare.

Remiterea ordinului.

Joi, 25 Iunie, la orele 11 jum. din zi, a avut loc la Castel remiterea ordinului „Pentru Bravură“ M. S. Regelui, înconjurat de Casa Sa militară, din partea A. S. R. Prințului Ferdinand al Bulgariei, în capul unui deputați compusă din generalul Nicolaew, colonelul Vinarow și colonelul Marcow, cavaleri și membri ai consiliului acestui Ordin.

Alteța Sa Regală, în momentul remiterii a pronunțat următoarea cuvântare:

Sire,

„Acum 21 de ani, armata română lua parte la acel resbel memorabil care a făcut din Bulgaria o țară liberă.“

„Înainte Plevnei, în capul vitejei Sale armate, Majestatea Văstră a îndeplinit acte de valoare militară, care l-au săpat numele atât în istoria poporului Său, cât și în aceea a Bulgariei.“

„În amintirea acestor fapte glorioase, rog pe Maiestatea Văstră să primască din mâinile Mele, ca Mare-Maestru și însoțit de cavalerii membri ai consiliului Ordinului, însemnele de întăia clasă a ordinului militar bulgar „Pentru Bravură“, ca o mărturie a sentimentelor noastre de recunoștință și ca o dovadă solemnă a amicitiei Mele pentru Maiestatea Văstră.“

Apoi în limba Bulgară:

Sire,

„Conferind Maiestății Văstre aceste nobile însemne de bravură militară, strig, împreună cu cavalerii Mei, membri ai consiliului Ordinului: Dumnezeu să ocrotască pe Maiestatea Sa Carol I, Regele României.“

Majestatea Sa primește ordinul, îmbrățișând pe A. S. R. Principele, și răspunde: „Sunt adănc mișcat de cuvintele atât de măgulitoare ce Alteța Văstră Regală Mi-a adresat, precum și de amabila ei atențiune, de a'Mi remite, înconjurat de vitejii Săi ofi-

cieri, cari s'au distins în resbel, ordinul Său militar.“

„Îl primesc cu atât mai mare recunoștință și satisfacțiune, cu cât ved în această o nouă dovadă a prieteniei ce Alteța Văstră Regală are pentru Mine și o legătură prețioasă cu tinăra Sa armată, pentru a cărei dezvoltare fac urările cele mai vii.“

„Acastă decorațiune Mi va aduce totodată aminte de frumoasă epocă când armata Mea a combătut victorios pe câmpurile de bătaie alături cu viteza armata rusescă, pentru a constitui Bulgaria și a cuceri independența României.“

„Mulțumind încă odată Alteței Văstre Regale, pentru semnele de simpatie ce Mi dă, O rog să credă în simțimentele Mele cele mai amicale și în viul interes ce port Bulgariei, Principelui ei și armatei Sale.“

Ambele cuvântări au fost salutate de ofiterii de față prin urale călduroase.

Apoi M. S. Regele bine-voeste a da mâna ofiterilor bulgari și a se întreține cu ei câțva timp, reamintindu-și cu generalul Nicolaew, care a făcut campania din 1877 cu armata rusă, glorioasele episoade ale acestui resbel.

Ceremonia terminându-se, Regele împreună cu Principele S'au retras în apartamentele Lor.

Dejun și serată.

Joi la ora 1 p. m. a fost dejunul, la care au luat parte 32 persoane.

Sera a avut loc la castel o serată musicală, la care au fost invitați: tot corpul diplomatic, dnii miniștri, și alte persoane aflate în Sinaia în total peste 100 persoane.

După serată, Maiestățile Lor și Altețele Lor Regale au trecut în sala de mâncare, unde era servit un frumos bufet și unde s'a făcut cerc până la ore 11 jumătate după care Maiestățile Lor și Augustii Lor oaspeții S'au retras în apartamentele Lor particulare.

AA. LL. RR. principele și principesa Bulgariei s'au întors Sâmbătă.

Dela seminarul Andreian.

Încheierea anului școlar curent la sem. Andreian teol.-ped. s'a săvârșit luni în ziua ss. Petru și Pavel, — cu solemnitate demnă, consacrată și memoriei marelui metropolit Andrei Șaguna, căruia are a mulțami seminarul întemeierea sa.

La orele 10 s'a celebrat de către directorul sem. dl. Dr. Remus Roșca liturgie împreună cu rugăciune de mulțumită, în biserica din Cetate, asistând corpul profesoral, elevii seminariului și un număr mare de public din oraș. Cântările liturgice le-a executat corul seminarial sub conducerea dirigentului seu d. G. Dima într-un chip înspăimântător de evlavie.

După terminarea sf. liturgii corpul profesoral, elevii seminariului și un însemnat număr de inteligenți din oraș s'au întrunit în sala cea mare a seminarului. Am remarcat prezența Preacuvioșiei Sale dlui archimandrit Dr. Il. Pușcariu; a d. P. Cosma; a asesorilor cons: Nicolau Cristea, Z. Boiu, M. Lazar, M. Voilean; a protopresb. Ioan Papiu; a dlor: Dr. Vecerde, Dr. Beu, Dr. Cristea. etc. În prezența acestora dl. director sem. a rostit un discurs plin de căldură, înșistând îndeosebi asupra meritelor marelui arhieru Andrei Șaguna pentru întemeierea și organizarea seminarului. Făcând o reprivere asupra aniversării zilei morții marelui arhieru, prăznuită zilele trecute cu atâta succes, constată, că aceea — după legile firesci — nu mai pôte fi pentru noi un moment de întristare, ci cu cât ne îndepărtăm mai mult de aceia și de jale cu atât mai mult ea devine o zi de sărbătoare pentru noi, în care contemplând asupra faptelor mărețe ale nemuritoriului arhieru, viața și activitatea lui are să ne fie în veci un ideal, pentru realizarea căruia să alergăm; luptele obositoare pentru reorganizarea și prosperarea bisericii să ne servească spre îndemn și întărire în serviciile pentru cari ne am angajat bisericii, ear prestigiul cu care au încoronat nimbul bisericii, să ne servească spre însoțire și mândrie în acțiunile noastre, dovedind cu fapta, că suntem vrednici fii sufletesci ai lui.

Elevilor seminariali le pune la inimă, ca prin diligență, conduită esemplară, iubire de biserică și a tuturor instituțiilor ei, să se arete vrednici și recunoscători pentru munca uriașă a marelui arhieru desfășurată pentru binele bisericii noastre.

Vorbind despre rezultatul instrucțiunii în seminar, dl director constată, că acela anul acesta e mai îmbucurător decât în anii de mai înainte.

În fine mulțămesc comisariilor consistoriali pentru înțeleptă conducere a esamenelor, — corpului profesoral pentru conștiințioasă și zelosă împlinire a înaltei lui chemări, — publicului asistent pentru interesul ce a manifestat prin prezența sa față de progresul institutului; și dă povețe înțelepte pentru viața elevilor, cari părăsind seminarul, în urma misiunii lor vor fi conducătorii poporului nostru.

Dl director citește apoi numele acelor elevi din secția teologică și pedagogică, cari primind din unul său două obiecte de învățământ calcul neindestulitor, — vor avea a depune la începutul anului viitor examen de emendare. Și cu aceste declară anul școl. 1897/8 — încheiat.

În numele autorității bisericesci, comisarul consistorial, dl. Z. Boiu adresază căldurose mulțumiri profesorilor seminariali pentru activitatea lor mănăsoară dezvoltată întru creșterea și luminarea tinerimei incredintate conducerii lor, — și publicului pentru interesul ce prin prezența sa dovedește față de seminar. În fine dând elevilor povețe și îndemnându-i la muncă perseverentă pentru prosperarea bisericii — declară și Dsa în numele superiorității bisericii anul școl. curent încheiat.

Atât cuvintele dlui director seminarial cât și ale dlui comisar cons. au fost urmate de aclamațiile entusiaste ale celor de față.

Astfel s'a terminat festivitatea încheierii anului școl. la seminarul Andreian. A fost acesta un nou prilej de a ne însufleți de faptele mărețe ale în veci neuitatului metropolit Andreiu Șaguna și de asigurare, că seminarul Andreian se află pe calea progresului.

Noutăți.

În memoria lui Șaguna. Asociația meseriașilor români din Brașov a ținut Dumineca trecută în memoria fericitului metropolit A. b. de Șaguna o ședință festivă, în prezența comitetului asociației, a mai multor meseriași, comercianți și a câtorva inteligenți din Brașov.

Cu ocazia aceasta secretariul Asociației dl Pompeiu Dan a citit frumosul discurs ce dl prof. A. Barseanu era să-l țină la adunarea despărț. Asociației în Brașovul vechiu, — făcându-i o introducere, în care a arătat datoria meseriașilor de a sârba memoria acelui bărbat, care în viață mult s'a nisuit pentru a forma o clasă pe mijloc românescă.

Cu prilejul adunării din chestie studenți din clasa VII gimn. de acolo au executat cu orchestra lor proprie mai multe piese românesce, sub conducerea studentului Justin Cloșca Juga.

Comerciantul Ilie Savu a declamat poezia „Doina” de Coșbuc, ear ucenicul Crișan Juga „Rugămintea din urmă” tot de Coșbuc.

Concertul Aurelia Cionca. Onorabili cetitori ai diarului nostru își vor aduce aminte, că de mai multe ori am vorbit de geniala copilă Aurelia Cionca, care prin talentul ei extraordinar și-a atras admirațiunea cercurilor musicale bucureștene. M. S. Regina Augusta Suverană a României a invitat forțe des la palat pe dragălașa artistă, spre a o auzi și a-i observa neașteptatele progrese în frumoasă artă a muzicii.

Vinerea viitoare, la orele 8 seara, vom avea plăcuta ocaziune de a admira excepționalul talent musical al acestei copile în concertul, ce-l va da în marea sală a localului „Gesellschaftshaus” din Sibiu. Facem deci apelul cel mai călduros la on. nostru public iubitor de arta muzicii și de nem, de a încuraja prin prezența sa numerosă primul debut la noi al acestei frumoase stele române, de a cărei strălucire cu toții ar trebui să fim mândri!

PROGRAMA:

1. *Beethoven*: „Sonate” Es-dur. Partea I. (A. Cionca).
2. *Schubert*: Op. 143. „Impromptu con variationi” (A. Cionca).
3. *P. de Sarasate*: „Zigeunerweisen” (Dl Czerny și D-șora O. Schell).
4. *Schumann, R.*: Op. 15. „Kinderscenen” (A. Cionca).
5. *Haydn, L.*: „Andante varié” (A. Cionca).
6. *Wienawski, H.*: a) „Scherzo Tarentelle” Fr. Czerny; b) „Romanță” dl Fr. Czerny și d-șora O. Schell.
7. *Beethoven*: Op. 51. Nr 2. „Rondo” (A. Cionca).
8. *Murășianu, I.*: „Olteanca”, Caprice (A. Cionca).
9. *Chopin*: Op. posth. „Vals” E-moll (A. Cionca).

Bilete de intrare se află la Domnul C. Graef, (Piața-mare Nr. 1), și în seara concertului la cassă.

* * *

Școlă de fete a Asociației. A apăruta XX-a Programă a școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a „Asociației” pentru literatură română și cultura poporului român pe an. școl. 1897/8 publicată de dr. Vasilie Bologa, director. Cuprinsul: Rolul mamei în familie, de Maria Cioban; 2. Știri școlare, de director, din care reproducem următoarele date: Director al școlii și al internatului e dr. V. Bologa, învățători: Eug. Moga n. Trif; Ioan Popoviciu, Eug. Iovescu, Maria Cioban. Cateheți: Nic. Togan (gr.-cat.) și dr. Petru Span (gr.-or.) Instructori: G. Dima (Musica vocală), Iulius Schaeffer (musica instrumentală); Sabina Brote (musica instrumentală); Selma Mochesch (mus. instrumentală) și Elena Petrascu; medic de casă dr. I. Beu, ajutoare: o guvernantă și o bonă. Eleve immatriculate au fost: în cl. I. 16, în cl. II 23, cl. III 24, cl. IV. 20 în cursul suplimentar 9. Cu totul 81. În internat au fost 57 eleve. După locul nașterii, 7 dintre eleve au fost din România, iar celelalte din diferite părți ale Ardélului, Banatului și Țerei Ungurești. Din Bucovina n'a fost anul acesta nici o elevă. Pentru primire în școlă civilă se cere atestat despre absolvirea claselor elementare (primare), în lipsa unui astfel de atestat primirea se face pe baza unui examen de primire. Didactrul e fixat cu 2 fl. pe lună. Elevele cursului suplimentar asemenea au să plătescă didactrul de 2 fl. pe lună. Pentru primirea în internat se plătește 200 fl. pe an, plătiți înainte în 2 sau cel mult în 4 rate. În această sumă nu sunt socotite înse speșele pentru îmbrăcăminte, cărți și instrucțiunea în musica instrumentală și în limba franceză, cari speșe părinții au a le suportă separat.

* * *

Horia la Paris. Talentul pictor George Popovici se află acum la Iași, unde lucrează la un uriaș tabloul istoric-național, reprezentând execuția lui Horia în Alba-Iulia. Tabloul va fi trimis la expoziția universală din Paris în 1900.

* * *

Un nou tablou al pictorului Bran. Pictorul Nicolae Bran, originar din Sclăgiu, care a făcut studii prin Italia și la Paris, iar acum are atelier în România, la Târgu Jiu, a prezentat dlui Haret, ministru al instrucțiunii publice din România, o prea frumoasă schiță din viața lui Tudor Vladimirescu. Ministrul a însărcinat pe talentatul pictor să facă un tablou pentru pianoteca din capitală.

* * *

Teatru nou la Galați. De curând s'a făcut la Galați ceremonia așezării petrei temeliale la noul teatru ce-l construiește dl Aristide Papadopol. Erau față dl prefect și dl primar al orașului, membrii Curții de apel împreună cu președintele, dl procuror general Raicoviciu și mai mulți cetățeni fruntași.

* * *

Invitare. Inteligența română din Zlatna și jur, vă invită cu totă onora la concertul împreună cu dans ce se va ține cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XIII Abrud, al Asociației pentru literatură română și cultura poporului român, în favoarea bisericii române din loc, sub conducere

rea Spect. Domn Jacob Mureșian profesor de de musică din Blaj, cu concursul mai multor membri din corul său, Duminecă în 17/5 Iulie n. a. c. în pavilionul de vară al ospătării comunale din Zlatna. Zlatna, 6 Iulie 1898. Comitetul aranjator. Prețul intrării de persoană 1 fl. de familie 2 fl. Începutul, precis la 8 ore seara. Ofertele maritimose se primesc cu mulțămite, și se vor quita pre cale ziaristică. Comitetul se va îngriji numai pentru înquartirarea acelor, cari până în 15 Iulie se vor însinua Prea On. Domn Iuliu M. Montani, ér ospătariul din localul petrecerii, va presta viptuale și beuturi cu prețuri moderate. Programă concertului să va distribui la cassă.

Programa

festivităților, ce să vor aranja, cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XIII, Abrud, al Asociației pentru literatură română și cultura poporului român, în 17/5 Iulie a. c. în opidul Zlatna.

Sâmbătă în 16 Iulie.

- a) Primirea oșpeților la tren.
- b) Intimpinarea concertanților la gara din Feneș.
- c) Săra de cunoștință, în pavilionul de vară al ospătării opidane.

II Duminecă în 17 Iulie.

- a) Primirea comitetului despărțământului
- b) Serviciul divin în biserică gr. or. de la 8—9, ér în cea gr. cat. de la 9—10 ore, unde corul, sub conducerea Spect. D. Jacob Mureșian, va executa cântările liturgice.
- c) După serviciul divin ședința adunării generale a despărțământului, în pavilionul de vară al ospătării opidane.
- d) Banchet la 2 ore p. m. în localul adunării. Doritorii de a participa la banchet au ce a se însinua până la 10 ore, la dăssariul Iuliu Albini.
- e) Concertul, începutul precis la 8 ore seara, ér după concert joc.

Zlatna, 6 Iulie 1898.

Comitetul aranjator.

Bibliografie.

Cuvântul rostit de Dr. D. P. Barciuanu, la actul festiv, ținut la 15/27 Iunie 1898 în Sibiu, din incidentul aniversării a 25-a dela mórtea arhieriscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna a apărut în o elegantă broșură separată de 21 pagine. Se pote procura la autor și la librăria arhierdiecesană. Costă 40 fileri.

Mătasă Henneberg

dela 45 cr. până la fl 14.65 de m. — veritabilă numai dacă se procură direct din fabricile mele — negră, albă și colorată, — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri. Să expediez la particulari franco și liber de vamă. Mostra cu întorcerea poștei Fabricile de mătase G. Henneberg (lif. de curte ces. și reg. Zürich. [7] 6

[84] 1—3

CONCURS.

Anulându-se prin concludul Venerabilului Consistoriu arhierdiecesan din 19 Ianuarie a. c. Nr 349 Pl. actul alegerii de protopresbiter din Dobra, îndeplinit în ședința sinodului electoral din 16/28 Decembrie, 1897: pe baza statutului org. §. 63. combinat cu § 23. punct 5, și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter votat de congresul național bisericesc al metropoliei noastre sub Nr. prot. 136 din 1888, prin această conform ordinului Venerabilului Consistoriu arhierdiecesan din 19 Ianuarie a. c. Nr 349 Plen. se publică concurs nou pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Dobrei.

Fiitorul protopresbiter, ca atare, va deveni totodată și paroch în locul central al tractului, anume în comuna bisericăscă Dobra, conform concludului congresual din 13/25 Octobrie 1881 Nr. 129.

Până când va întra în viață ameliorarea dotațiunei protopresbiterale,

pusă în vedere prin concludul sinodului arhierdiecesan din 5/17 Aprile 1896 Nr prot. 78, emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Venitele protopresbiterale anume pâușalul de cancelarie, ce se dă din fondul arhierdiecesan Rudolfin, și tacsele, ce încurg pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale.

b) Venitele parochiei protopresbiterale de clasa I din Dobra.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrisă prin concludul congresual Nr. 111 din 1888, și concursele lor instruite cu toate documentele necesare să le asternă Consistoriului arhierdiecesan în restimp de 30 de zile dela publicarea acestui concurs în fôia „Telegraful Român”, alăturând la documente și o tabelă de calificațiune după rubricile indicate în provocatul regulament congresual §. 12.

Concursele întrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Dat din ședința comitetului protopresbiter al tractului Dobrei ținută în Dobra, la 8 Iunie, 1898.

Nicolau Ivan m. p.
comisar consistorial.

Ioan Petruționiu m. p.
notariu.

Nr 4678 Plen.

Se aprobă cu aceia. că termenul concursual de 30 de zile se compută dela prima publicare a concursului în fôia indicată.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 27 Iunie, 1898.

Consistoriul arhierdiecesan

Miron Romanul
arhieriscop.

Dr. Elie Cristea,
secretariu.

Nr. 360/898.

[83] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școlile din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Mercurei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Apoldul-de-jos două posturi de învățători cu salariu anual de 300 fl. și 30 fl. relut de cuartir.

2. Poiana două posturi de învățători și unul de învățător cu salariu de câte 300 fl. și 70 fl. relut de cuartir și grădină.

3. Mercurea, al doilea post de învățător cu salariu anual de 300 fl. și 20 fl. relut de cuartir sau cuartir natural.

4. Reci un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., cuartir natural și lemnele necesari de foc.

5. Cenade, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., și cuartir natural.

6. Gârbova, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., cuartir natural și lemnele necesari de foc.

7. Broșteni, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vîgore, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiter.

Dela concurenți se așteptă, a se prezenta în vre-o Duminecă său sârbătoare la biserică în respectiva comună la carea a completat pentru a fi cunoscut personal și pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

Mercurea, la 9 Iunie 1898.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Mercurei, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

I. Droc,
protop.